

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Запорізька політехніка»

**Методичні вказівки для проведення
практичних занять з дисципліни «Податкова
система» для здобувачів вищої освіти за освітнім
ступенем «бакалавр» денної та заочної форм
навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»**

Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Податкова система» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. О.П. Зоря НУ «ЗП», 2019.– 36 с.

Укладач: О.П.Зоря, к.с.н., доцент

Рецензент: Н.Г. Фатюха, к.е.н., доцент

Відповідальний за випуск: С.В. Шарова., к.е.н.,
доцент

Затверджено на засіданні кафедри
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Протокол № 1 від 27.08.2019 р.

Рекомендовано до видання НМК ФЕУ
Протокол № 22 від 25.09.2019 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
ТЕМА 1. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ	6
ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВСТАНОВЛЕННЯ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ	7
ТЕМА 3. КЛАСИФІКАЦІЯ ПОДАТКІВ	9
ТЕМА 4. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	10
ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ	12
ТЕМА 6. ОБЛІК ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ	14
ТЕМА 7. ПЕРЕВІРКИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ	15
ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	17
ТЕМА 9. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	22
ТЕМА 10. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	25
ТЕМА 11. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК	27
ТЕМА 12. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ	30
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	35

ВСТУП

Дисципліна «Податкова система» відноситься до нормативних спеціальних економічних дисциплін, які формують фаховий рівень підготовки висококваліфікованих спеціалістів з фінансів, банківської справи та страхування. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Податкова система» підготовлені відповідно до навчальної дисципліни «Податкова система», яка входить до навчального плану для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета навчальної дисципліни «Податкова система»: формування теоретичних знань та набуття практичних вмінь і навичок з питань податкової діяльності, необхідних майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах різних форм власності, формування у студентів професійних навичок роботи з податковою документацією.

Завдання навчальної дисципліни «Податкова система»: знати теоретичні та організаційні основи податкової роботи, нормативного регламентування та практики службових стосунків платників податків та податкових органів; вивчити порядок обчислення та сплати податкових платежів; набуття студентами здатностей (компетенцій) розуміння основних принципів податкової системи, набути навички практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Оволодіння дисципліною «Податкова система» дозволить майбутнім бакалаврам розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі податків у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень та характеризується невизначеністю умов і необхідністю

врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

– навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; (ЗК05)

– здатність проведення досліджень на відповідному рівні; (ЗК06)

– здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; (ЗК07)

б) фахові компетентності:

– розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури; (СК02)

– здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку; (СК05)

– здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування; (СК06)

– здатність складати та аналізувати фінансову звітність; (СК07)

– здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. (СК08)

Результати навчання з дисципліни «Податкова система» деталізують такі очікувані результати навчання: знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування; володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ТЕМА 1. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

1.1. Поняття та зміст податкової системи України.

1.2. Принципи податкової системи, їх характеристика.

1.3. Сутність податків та їх функції.

Ключові терміни: податкова система, елементи податкової системи, побудова податкової системи, функції податку.

Питання для обговорення

1. Що розуміється під податковою системою?
2. Охарактеризуйте елементи податкової системи
3. Розкрийте сутність додаткових функцій податків
4. Яким вимогам повинна відповідати побудова податкової системи?
5. До чого зводиться суть принципів податкової системи?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Який з цих законодавчих актів регулює відносини у сфері справляння податків і зборів, що стягуються в Україні?

- а) Цивільний кодекс України;
- б) Господарський кодекс України;
- в) Бюджетний кодекс України;
- г) Податковий кодекс України;
- д) інша відповідь.

2. Податковий кодекс України регулює:

а) відносини, які виникають у сфері справляння податків і зборів;

- б) особисті немайнові та майнові відносини;
- в) господарські відносини;
- г) відносини з питань митної справи;
- д) інша відповідь.

3. Вказати функції податків:

- а) фіскальна, регулювальна і контрольна;
- б) нагромаджувальна і економічна;
- в) накопичувальна і стимулювальна;
- г) фіскальна, стимулювальна і змішана;
- д) інша відповідь.

4. Яка функція податків проявляється під час насичення доходної частини бюджету, доходів держави для задоволення потреб суспільства?

- а) фіскальна;
- б) регулювальна;
- в) розподільча;
- г) стимулювальна;
- д) інша відповідь.

5. Обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку – це:

- а) збір;
- б) плата;
- в) податок;
- г) внесок;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВСТАНОВЛЕННЯ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ

2.1. Основні елементи податку.

2.2. Податкові пільги.

Ключові терміни: платники податків, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період.

Питання для обговорення

1. З якого моменту платник податків вправі використовувати податкову пільгу?

2. Може платник податків відмовитися від використання податкової пільги?

3. Що є підставами для надання податкових пільг?

4. Якими способами може подаватися податкова декларація платником податків?

5. В якій формі здійснюється сплата податків та зборів?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Особи, які мають об'єкти оподаткування або провадять діяльність, що є об'єктом оподаткування, сплачують податки та збори – це:

- а) фізичні особи резиденти;

- б) юридичні особи нерезиденти;
- в) відокремлені підрозділи;
- г) платники податків;
- д) інша відповідь.

2. Обов'язки платників податку:

- а) сплачувати податки і збори у встановлені строки;
- б) представляти свої інтереси в контролюючих органах самостійно;
- в) безоплатно отримувати інформацію про податки та збори та нормативно-правові акти, що їх регулюють;
- г) користуватися податковими пільгами за наявності підстав;
- д) інша відповідь.

3. Права платників податку:

- а) стати на облік у контролюючих органах;
- б) сплачувати податки і збори у встановлені строки;
- в) проводити в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів;
- г) користуватися податковими пільгами за наявності підстав;
- д) інша відповідь.

4. У разі, якщо платник податку має право на застосування податкової соціальної пільги з двох і більше підстав:

- а) податкова соціальна пільга дорівнює сумі пільг, розрахованих за кожною підставою;
- б) податкова соціальна пільга не застосовується;
- в) податкова соціальна пільга застосовується один раз з підстави, що передбачає її найменший розмір;
- г) податкова соціальна пільга застосовується один раз з підстави, що передбачає її найбільший розмір;
- д) інша відповідь.

5. Що може бути об'єктом оподаткування?

- а) майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів, операції з постачання товарів та інші об'єкти з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку;
- б) майно;

- в) обороти з реалізації товарів;
- г) дохід (прибуток) або його частина;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 3. КЛАСИФІКАЦІЯ ПОДАТКІВ

- 3.1. Класифікація податків.
- 3.2. Загальнодержавні та місцеві податки і збори.
- 3.3. Недоліки податкової системи України.

Ключові терміни: прогресивні податки (ставки), регресивні податки (ставки), пропорційні, загальнодержавні та місцеві податки і збори.

Питання для обговорення

- 1. Як класифікуються обов'язкові платежі податкового характеру?
- 2. Які податки встановлюються за рівнем органу влади?
- 3. Охарактеризуйте податки за формою оподаткування
- 4. Яким чином встановлюються непрямі податки?
- 5. Дайте характеристику прогресивних податків (ставок)

Тестові завдання для самоконтролю

1. До загальнодержавних відносять податки та збори, які є:

- а) обов'язковими до сплати на усій території України;
- б) встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок;
- в) створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень;
- г) обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад;
- д) інша відповідь.

2. Які з перелічених податків відносяться до місцевих?

- а) податок на прибуток підприємств;
- б) податок на майно;
- в) податок на додану вартість;
- г) акцизний податок;
- д) інша відповідь.

3. Податки існують для:

- а) соціального забезпечення громадян;
- б) забезпечення коштами дохідної частини бюджету;
- в) фінансування державних установ;
- г) організації масових заходів;
- д) інша відповідь.

4. Які з перелічених податків відносяться до загальнодержавних?

- а) податок на додану вартість;
- б) податок на майно;
- в) збір за місця для паркування транспортних засобів;
- г) туристичний збір;
- д) інша відповідь.

5. Зарахування загальнодержавних податків та зборів до державного і місцевих бюджетів здійснюється відповідно до:

- а) Митного кодексу України;
- б) Бюджетного кодексу України;
- в) Податкового кодексу України;
- г) Цивільного кодексу України;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 4. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

- 4.1. Податкова політика, її сутність та принципи.
- 4.2. Методи та основні інструменти податкової політики.
- 4.3. Стратегія податкової політики.

Ключові терміни: податкова політика, мета державної податкової політики, завдання державної податкової політики, методи та основні інструменти податкової політики, стратегія податкової політики.

Питання для обговорення

1. Дайте визначення податкової політики
2. Що є основною метою податкової політики?
3. Розкрийте сутність головного завдання податкової політики
4. Охарактеризуйте принципи організації податкової політики
5. Розкрийте сутність методів податкової політики

Тестові завдання для самоконтролю

1. Економічні методи державного регулювання передбачають:

а) ухвалення законів і законодавчих актів верховної Ради України, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням;

б) пряме управління з боку держави суб'єктами ринкових відносин;

в) створення державою матеріальних стимулів для бажаної поведінки суб'єктів господарювання;

г) вплив на формування громадської думки, суспільної свідомості, економічного мислення, популяризацію цілей і змісту державного регулювання;

д) інша відповідь.

2. Податкова політика – це:

а) політика держави, через яку уповноважена державою інституція контролює обсяг пропозиції грошей з метою встановлення цінової стабільності, сприяння економічному зростанню, дотриманню рівня безробіття населення на низькому рівні;

б) сукупність державних заходів, спрямованих на зміцнення доходної частини державного бюджету, посилення соціальної направленості витрат бюджету, створення умов макроекономічної стабілізації;

в) діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які є знаряддям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави;

г) діяльність держави, спрямована на регулювання економічних відносин з іншими країнами, на забезпечення ефективного використання зовнішнього фактора у національній економіці;

д) інша відповідь.

3. Назвіть цілі податкової політики:

а) політична, аграрна;

б) фіскальна, регулююча;

- в) профілактична, контролююча;
- г) адміністративна, розподільча;
- д) інша відповідь.

4. Завданнями податкової політики є:

- а) забезпечення стабільного обмінного курсу грошової одиниці;
- б) забезпечення формування доходної частини бюджету;
- в) забезпечення потреб внутрішнього ринку;
- г) забезпечення захисту економічних інтересів держави;
- д) інша відповідь.

5. Інструментами податкової політики є:

- а) податкова ставка;
- б) ліцензії;
- в) тарифні обмеження;
- г) реклама;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

5.1. Структура Державної фіскальної служби України.

5.2. Основні завдання ДФС.

5.3. Обов'язки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів.

Ключові терміни: Державна фіскальна служба України, структура Державної фіскальної служби України, основні завдання ДФС, обов'язки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів.

Питання для обговорення

1. Що відносять до системи органів ДФС?
2. Назвіть основні завдання органів ДФС
3. Чим керуються органи ДФС у своїй діяльності?
4. З ким органи ДФС координують свою діяльність?
5. Звідки фінансуються видатки на утримання органів ДФС?

Тестові завдання для самоконтролю**1. Які контролюючі органи здійснюють податковий контроль?**

- а) Державна фіскальна служба України;
- б) Органи Служби безпеки України;
- в) Міністерство фінансів України;
- г) Міністерство внутрішніх справ України;
- д) інша відповідь.

2. Система заходів, що вживають контролюючі органи для контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів – це:

- а) податкова система;
- б) податкова політика;
- в) податковий контроль;
- г) податкова робота;
- д) інша відповідь.

3. Які органи уповноважені здійснювати стягнення податкового боргу?

- а) Державна фіскальна служба України;
- б) Органи Служби безпеки України;
- в) Органи внутрішніх справ України;
- г) Органи Державного казначейства України;
- д) інша відповідь.

4. Державна фіскальна служба України є центральним органом:

- а) виконавчої влади;
- б) законодавчої влади;
- в) інша відповідь.

5. Діяльність Державної фіскальної служби України спрямовується і координується:

- а) Національним Банком України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Верховною Радою України;
- г) Міністерством фінансів України;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 6. ОБЛІК ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

6.1. Загальні положення щодо обліку платників податків.

6.2. Взяття на облік юридичних осіб.

6.3. Облік самозайнятих осіб.

6.4. Внесення змін до облікових даних платників.

Ключові терміни: облік платників податків, облік самозайнятих осіб, заява про взяття на облік платника податків змін до облікових даних платників, порядок зняття з обліку у контролюючих органах.

Питання для обговорення

1. З якою метою ведеться облік платників податків?

2. Які платники податків підлягають взяттю на облік або реєстрації у контролюючих органах?

3. В який строк подається заява про взяття на облік платника податків за неосновним місцем обліку у відповідний контролюючий орган?

4. Яким чином ведеться облік платників податків у контролюючих органах?

5. Що є підставою взяття на облік за основним місцем обліку юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків та зборів у контролюючих органах?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах:

а) за місцем знаходження юридичних осіб;

б) за місцем розташування рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку);

в) місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів;

г) відокремлених підрозділів юридичних осіб;

д) всі відповіді вірні.

2. Заява про взяття на облік платника податків за неосновним місцем обліку подається у відповідний контролюючий орган протягом:

а) 20 робочих днів;

- б) 15 робочих днів;
- в) 5 робочих днів;
- г) 10 робочих днів;
- д) інша відповідь.

3. Підлягають взяттю на облік як самозайняті особи у контролюючих органах:

- а) фізичні особи - підприємці та особи, які мають намір провадити незалежну професійну діяльність;
- б) юридичні особи;
- в) відокремлені підрозділи;
- г) усі платники податків;
- д) інша відповідь.

4. Реєструються у контролюючих органах шляхом включення відомостей про них до Державного реєстру фізичних осіб - платників податків:

- а) усі платники податків;
- б) юридичні особи;
- в) відокремлені підрозділи;
- г) фізичні особи - платники податків та зборів;
- д) інша відповідь.

5. Взяття на облік за основним місцем обліку юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків та зборів у контролюючих органах здійснюється не пізніше:

- а) наступного робочого дня з дня отримання зазначених відомостей контролюючими органами;
- б) 15 робочих днів;
- в) 5 робочих днів;
- г) 10 робочих днів;
- д) інша відповідь.

7. ПЕРЕВІРКИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

7.1. Види перевірок.

7.2. Порядок проведення камеральної перевірки.

7.3. Порядок проведення документальних планових перевірок.

7.4. Порядок проведення документальних позапланових перевірок.

7.5. Особливості проведення документальної невіїзної перевірки.

7.6. Порядок проведення фактичної перевірки.

Ключові терміни: камеральна перевірка, документально позапланова перевірка, документально позапланова перевірка, документально позапланова невіїзна перевірка, фактична перевірка.

Питання для обговорення

1. Які перевірки мають право проводити контролюючі органи мають?
2. Яка перевірка вважається камеральною?
3. Що може бути предметом камеральної перевірки?
4. Що може бути предметом документальної перевірки?
5. Яка перевірка вважається фактичною?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Податкова перевірка, яку проводять у приміщенні органу контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків – це:

- а) документальна перевірка;
- б) камеральна перевірка;
- в) фактична перевірка;
- г) бухгалтерська перевірка;
- д) інша відповідь.

2. Податкова перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених ПКУ податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, та яку проводять на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку – це:

- а) документальна перевірка;
- б) камеральна перевірка;
- в) фактична перевірка;
- г) бухгалтерська перевірка;
- д) інша відповідь.

3. Тривалість фактичної перевірки, не повинна перевищувати:

- а) 30 діб;
- б) 20 діб;
- в) 7 діб;
- г) 10 діб;
- д) інша відповідь.

4. Підставами для подовження строку фактичної перевірки є:

- а) заява суб'єкта господарювання (у разі необхідності подання ним документів, які стосуються питань перевірки);
- б) змінний режим роботи суб'єкта господарювання та/або його господарських об'єктів;
- в) підсумований облік робочого часу суб'єкта господарювання та/або його господарських об'єктів;
- г) відповіді а) б) в);
- д) інша відповідь.

5. Порядок оформлення результатів камеральної перевірки здійснюється відповідно до вимог:

- а) Митного кодексу України;
- б) Податкового кодексу України;
- в) Цивільного кодексу України;
- г) Бюджетного кодексу України;
- д) інша відповідь.

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

- 8.1. Платники податку на прибуток.
- 8.2. Об'єкт оподаткування.
- 8.3. База оподаткування та ставки податку на прибуток.
- 8.4. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств та сплати.

Ключові терміни: платники податку на прибуток, об'єкт оподаткування, база оподаткування податку на прибуток, ставки податку на прибуток, порядок обчислення податку на прибуток підприємств та сплати.

Питання для обговорення

- 1. У чому полягає роль та значення податку на прибуток

підприємства в системі оподаткування?

2. Охарактеризуйте основні переваги та недоліки податку на прибуток підприємств

3. Охарактеризуйте платників податку на прибуток підприємств з числа резидентів

4. Охарактеризуйте платників податку на прибуток підприємств з числа нерезидентів

5. Що є об'єктом оподаткування податку на прибуток підприємств?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Базова ставка податку на прибуток підприємств становить:

- а) 18%;
- б) 17%;
- в) 19%;
- г) 20%;
- д) інша відповідь.

2. Як визначається сума податку на прибуток підприємств, що підлягає сплаті до Державного бюджету України?

- а) як загальна сума коштів, нарахована платником податку на додану вартість у звітному періоді;
- б) як різниця між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту звітного (податкового) періоду;
- в) як добуток вартості реалізованого товару, виробленого на митній території України, на ставку податку;
- г) як добуток прибутку на ставку податку;
- д) інша відповідь.

3. Об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є:

- а) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
- б) прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень

(стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до ПКУ;

- в) операції з постачання товарів;
- г) операції з реалізації підакцизних товарів;
- д) інша відповідь.

4. З метою визначення податку на прибуток не підлягають амортизації:

- а) витрати на придбання/самостійне виготовлення та ремонт не виробничих основних засобів;
- б) витрати на придбання виробничих основних засобів;
- в) витрати на ремонт, модернізацію та інше поліпшення виробничих основних засобів;
- г) витрати на придбання вантажних автомобілів з метою використання у виробництві;
- д) інша відповідь.

5. Платники податку на прибуток з-поміж резидентів:

- а) суб'єкти господарювання – юридичні особи, які провадять господарську діяльність як на території України, так і за її межами;
- б) сільськогосподарські товаровиробники, в яких частка сільськогосподарського виробництва за попередній податковий рік дорівнює або перевищує 75%;
- в) фізичні особи-резиденти, що здійснюють діяльність та отримують доходи на території України;
- г) фізичні особи-нерезиденти;
- д) інша відповідь.

Навчальні завдання

Задача № 1. Проаналізуємо на умовному прикладі сплату податків підприємствами. На підставі цих даних розрахуємо суму податків, яку кожне підприємство сплатить на загальній системі оподаткування.

Вихідні дані підприємства «АТК»:

- виручка від реалізації за рік – 14000000 грн.;
- витрати за рік – 9000000 грн.;

- прибуток (ряд. 2290 Звіту про фінрезультати) – 6000000 грн. (14000000 – 9000000);

- рентабельність (відношення прибутку до загальної суми витрат) 66,67 % (6000000 : 9000000 x 100);

- податкові зобов'язання з ПДВ – 2800000 грн.;

- податковий кредит – 1800000 грн.

Податкове навантаження на загальній системі оподаткування:

- сума податку на прибуток 1080000 грн. (6000000 x 18 %);

- сума ПДВ до сплати в бюджет 1000000 грн. (2800000 – 1800000);

- сума податків, підприємства «АТК» усього складає 2080000 грн.

Вихідні дані підприємства «Бонус»:

- виручка від реалізації за рік – 14000000 грн.;

- витрати за рік – 11500000 грн.;

- прибуток (ряд. 2290 Звіту про фінрезультати) – 2500000 грн. (14000000 – 11500000);

- рентабельність (відношення прибутку до загальної суми витрат) 21,7 % (2500000 : 11500000 x 100);

- податкові зобов'язання з ПДВ – 2800000 грн.;

- податковий кредит – 2300000 грн.

Податкове навантаження на загальній системі оподаткування:

- сума податку на прибуток 450000 грн. (2500000 x 18%);

- сума ПДВ до сплати в бюджет 500000 грн. (2800000 – 2300000);

- сума податків, підприємства «Бонус» усього складає 950000 грн.

Вихідні дані підприємства «Олімп»:

- виручка від реалізації за рік – 14000000 грн.;

- витрати за рік – 13200000 грн.;

- прибуток (ряд. 2290 Звіту про фінрезультати) – 800000 грн. (14000000 – 13200000);

- рентабельність (відношення прибутку до загальної суми витрат) 6,06 % (800000 : 13200000 x 100);

- податкові зобов'язання з ПДВ – 2800000 грн.;

– податковий кредит– 2640000 грн.

Податкове навантаження на загальній системі оподаткування:

– сума податку на прибуток 144000 грн. (800000 x 18 %);

– сума ПДВ до сплати в бюджет 160000 грн. (2800000 – 2640000);

– сума податків, підприємства «Олімп» усього складає 304000 грн.

Згрупуємо таблицю згідно вихідних даних по підприємствах.

Таблиця 1. Сплата податків підприємствами на загальній системі оподаткування. (грн.)

Показники	Підприємство «АТК»	Підприємство «Бонус»	Підприємство «Олімп»
1	2	3	4
Показники діяльності			
Виручка від реалізації за рік	14000000	14000000	14000000
Витрати за рік	9000000	11500000	13200000
Прибуток (ряд. 2290 Звіту про фінрезультати)	6000000 (14000000 – 9000000)	2500 000 (14000000 – 11500000)	800000 (14000000 – 13200000)
Рентабельність (відношення прибутку до загальної суми витрат)	66,67 % (6000000 : 9000000 x 100)	21,7 % (2500000 : 11500000 x 100)	6,06 % (800000 : 13200000 x 100)
Податкові зобов'язання з ПДВ	2800000	2800000	2800000
Податковий кредит	1800000	2300000	2640000
Податкове навантаження на загальній системі оподаткування			
Сума податку на прибуток	1080000 (6000000 x 18 %)	450000 (2500000 x 18%)	144000 (800000 x 18 %)
Сума ПДВ до сплати в бюджет	1000000 (2800000 – 1800000)	500000 (2800000 – 2300000)	160000 (2800000 – 2640000)
Сума податків, усього	2080000	950000	304000

ТЕМА 9. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

9.1. Платники податку на доходи фізичних осіб.

9.2. Об'єкт оподаткування та ставки податку.

9.3. База оподаткування.

Ключові терміни: платники податку на доходи фізичних осіб, об'єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб, ставки податку на доходи фізичних осіб, база оподаткування податку на доходи фізичних осіб.

Питання для обговорення

1. Хто є платниками податку на доходи фізичних осіб?
2. Що є об'єктом оподаткування резидента?
3. Що є об'єктом оподаткування нерезидента?
4. Які встановлюються ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування?
5. Дайте визначення загального оподатковуваного доходу

Тестові завдання для самоконтролю

1. Яка основна ставка податку на доходи фізичних осіб?

- а) 15%;
- б) 18%;
- в) 5%;
- г) 10%;
- д) інша відповідь.

2. Вказати строки сплати податку на доходи фізичних осіб:

- а) сплачується до бюджету під час виплати оподатковуваного доходу;
- б) протягом 40 календарних днів після закінчення звітного кварталу;
- в) протягом 10 календарних днів після закінчення граничного строку подання Податкового розрахунку;
- г) протягом 30 календарних днів після закінчення звітного кварталу;
- д) інша відповідь.

3. Хто відповідає за нарахування, утримання та сплату (перерахування) до бюджету податку з доходів у вигляді заробітної плати?

- а) роботодавець;
- б) податковий агент;
- в) платник податку;
- г) контролюючі органи з питань оподаткування;
- д) інша відповідь.

4. Вказати документ, який подає податковому агенту платник ПДФО, що має право на застосування податкової соціальної пільги:

- а) декларація;
- б) податкова накладна;
- в) заява встановленого зразка;
- г) всі відповіді правильні;
- д) інша відповідь.

5. Платники податку на доходи фізичних осіб:

- а) фізична особа-резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- б) юридичні особи, що отримують доходи з джерелом походження з України;
- в) платники фіксованого сільськогосподарського податку;
- г) фізичні та юридичні особи, власники нерухомого майна;
- д) інша відповідь.

Навчальні завдання

Задача № 1. Працівникові нараховано за повний відпрацьований місяць МЗП 4173 грн. ПСП до зарплати не застосовується, оскільки вона більша за граничний розмір доходу, який дає право на ПСП 2690 грн.

Розв'язання

1. ПДФО: $4173 \text{ грн.} \times 18 \% = 751,14 \text{ грн.}$
 2. Військовий збір (далі – ВЗ): $4173 \text{ грн.} \times 1,5 \% = 62,60 \text{ грн.}$
- Утримання із зарплати: $751,14 \text{ грн.} + 62,60 \text{ грн.} = 813,74 \text{ грн.}$

До виплати працівникові: $4173,00 \text{ грн.} - 751,14 \text{ грн.} - 62,60 \text{ грн.} = 3\,359,26 \text{ грн.}$ ЄСВ 22 % – нараховує і сплачує роботодавець: $4173 \text{ грн.} \times 22 \% = 918,06 \text{ грн.}$

Задача № 2. Фізособа надала в період з 4 до 14 березня 2019 року послуги на умовах договору ЦПХ. Складено акт наданих послуг. Винагорода становить 4000 грн.

Розв'язання

1. ПДФО: $4\,000 \text{ грн.} \times 18\% = 720 \text{ грн.}$

2. ВЗ: $4\,000 \text{ грн.} \times 1,5\% = 60 \text{ грн.}$

Утримання: $720 \text{ грн.} + 60 \text{ грн.} = 780 \text{ грн.}$

До виплати фізособі: $4\,000 \text{ грн.} - 720 \text{ грн.} - 60 \text{ грн.} = 3\,220 \text{ грн.}$

ЄСВ 22 % – нараховує і сплачує роботодавець: $4\,000 \text{ грн.} \times 22\% = 880 \text{ грн.}$

ЄСВ нараховується за ставкою 22 % на фактично нараховану винагороду за договором ЦПХ незалежно від її розміру, але з урахуванням максимальної величини бази нарахування.

Задача № 3. Працівник звільнився за власним бажанням 15.03.19 р. За відпрацьований період (березень) йому нараховано 2500 грн. Заяву на отримання ПСП згідно з пп. 169.1.1 ПК працівник подав роботодавцю завчасно. ПСП надається з урахуванням останнього місяця, в якому платник був звільнений з роботи. ПСП у такому разі застосовується, оскільки дохід працівника менший за граничний розмір доходу, що дає право на ПСП (2690 грн.).

Розв'язання

1. ПДФО: $(2500,00 \text{ грн.} - 960,50 \text{ грн.}) \times 18\% = 277,11 \text{ грн.}$

2. ВЗ: $2\,500 \text{ грн.} \times 1,5\% = 37,50 \text{ грн.}$

Утримання: $277,11 \text{ грн.} + 37,50 \text{ грн.} = 314,61 \text{ грн.}$

До виплати працівникові: $2500,00 \text{ грн.} - 277,11 \text{ грн.} - 37,50 \text{ грн.} = 2185,39 \text{ грн.}$ ЄСВ 22 % – нараховує і сплачує роботодавець: $2500 \text{ грн.} \times 22\% = 550 \text{ грн.}$

У разі звільнення працівника ЄСВ нараховується за ставкою 22 % на фактично нараховану зарплату незалежно від її розміру, але з урахуванням максимальної величини бази нарахування.

ТЕМА 10. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

10.1. Платники та об'єкт оподаткування податку на додану вартість.

10.2. Ставки податку на додану вартість.

10.3. Податкові зобов'язання і податковий кредит.

10.4. Податкова документація з податку на додану вартість.

Ключові терміни: платники податку на додану вартість, об'єкт оподаткування податку на додану вартість, ставки податку на додану вартість, податкові зобов'язання і податковий кредит, податкова документація з податку на додану вартість.

Питання для обговорення

1. Хто є платником податку на додану вартість?
2. Які операції є об'єктом оподаткування податку на додану вартість?
3. В яких розмірах встановлюються ставки податку на додану вартість від бази оподаткування?
4. Яким чином може здійснюватися постачання товарів магазинами безмитної торгівлі?
5. Яка ставка застосовується до операцій з експорту товарів у разі якщо операції з постачання товарів звільнено від оподаткування на митній території України?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Які ставки податку на додану вартість, передбачені Податковим кодексом України:

- а) 25%;
- б) 15%;
- в) 10%;
- г) 20%, 7% і 0%;
- д) інша відповідь.

2. Податкова накладна складається у день:

- а) виникнення податкових зобов'язань у покупця;
- б) виникнення податкових зобов'язань у продавця;
- в) повної оплати покупцем товарів, робіт, послуг;
- г) часткової оплати покупцем товарів, робіт, послуг після відвантаження;

д) інша відповідь.

3. Дані якого документа є підставою для отримання бюджетного відшкодування ПДВ?

- а) податкова накладна;
- б) податкова декларація з ПДВ;
- в) книга придбання товарів, робіт чи послуг;
- г) баланс;
- д) інша відповідь.

4. Чи може в розрахунках ПДВ до сплати або відшкодування з бюджету виникнути від'ємне значення?

- а) так;
- б) ні;
- в) не правильно проведені розрахунки;
- г) законодавчо не допустимо;
- д) інша відповідь.

5. Сума ПДВ, нарахована платником податку в звітному періоді – це:

- а) податковий кредит з ПДВ;
- б) податкове зобов'язання з ПДВ;
- в) база оподаткування ПДВ;
- г) сума бюджетного відшкодування з ПДВ;
- д) інша відповідь.

Навчальні завдання

Задача № 1. Розрахунок суми сплати ПДВ до бюджету. Підприємством проведено купівлю різних товарів в цьому звітному періоді на 1200000,00 грн. Продаж підприємством товарів на 1500000,00 грн. Всі товари обкладались ПДВ та оподатковувались за основною ставкою ПДВ, а саме - 20 %. Яку суму ПДВ підприємство має сплатити до бюджету?

Розраховуємо спочатку податкове зобов'язання, потім податковий кредит, а потім і саму суму ПДВ, що потрібно сплатити до бюджету.

Розв'язання

1. Розраховуємо податкове зобов'язання: $1500000,00 : 6 = 250000,00$ грн.

2. Розраховуємо податковий кредит: $1200000,00 : 6 = 200000,00$ грн.

3. Розраховуємо суму ПДВ, яку потрібно сплатити до бюджету: $250000,00 - 200000,00 = 50000,00$ грн.

Задача № 2. Розрахунок суми сплати ПДВ до бюджету. Підприємством здійснено продаж товарів на $1500000,00$ грн. Всі товари обкладались ПДВ та оподатковувались за основною ставкою ПДВ, а саме - 20 %. Підприємством проведено купівлю на $1200000,00$ грн, але товари на $900000,00$ з ПДВ, а от $300000,00$ не обкладались ПДВ. Яку суму ПДВ підприємство має сплатити до бюджету?

Розв'язання

1. Розраховуємо податкове зобов'язання: $1500000,00 : 6 = 250000,00$ грн.

2. Розраховуємо податковий кредит: $900000,00 : 6 = 150000,00$ грн.

3. Розраховуємо суму ПДВ, яку потрібно сплатити до бюджету: $250000,00 - 150000,00 = 100000,00$ грн.

Тож що ми маємо, товари на $300000,00$ грн. підприємство закупило у неплатника ПДВ, відповідно сума ПДВ, яку підприємство має сплатити до бюджету збільшилась на $50000,00$ грн. (в порівнянні з 1 прикладом).

ТЕМА 11. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

11.1. Платники акцизного податку.

11.2. Об'єкт оподаткування.

11.3. База оподаткування.

11.4. Дата виникнення податкових зобов'язань.

Ключові терміни: платники акцизного податку, об'єкт оподаткування акцизного податку, база оподаткування акцизного податку, дата виникнення податкових зобов'язань.

Питання для обговорення

1. Хто є платниками акцизного податку?

2. Які операції з підакцизними товарами, підлягають оподаткуванню?

3. Які операції з підакцизними товарами, звільняються від оподаткування?

4. Що є базою оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням адвалорних ставок з підакцизних товарів (продукції)?

5. Що є базою оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням специфічних ставок з підакцизних товарів (продукції)?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Яку назву має податок на окремі види товарів, визнані Податковим Кодексом України, як підакцизні?

- а) податок на додану вартість;
- б) акцизний податок;
- в) мито;
- г) податок на прибуток підприємств;
- д) інша відповідь.

2. Які товари не належать до підакцизних товарів?

- а) спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- б) тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну;
- в) нафтопродукти, скраплений газ;
- г) продовольче зерно;
- д) інша відповідь.

3. Акцизний податок – це:

- а) податок на доходи фізичних та юридичних осіб;
- б) непрямий податок на споживання окремих видів товарів, визначених податковим кодексом як підакцизні, що включається до ціни цих товарів;
- в) прямий податок на підакцизні товари;
- г) прямий податок на тютюнові вироби;
- д) інша відповідь.

4. Базовим податковим періодом для сплати акцизного податку є календарний:

- а) місяць;
- б) квартал;
- в) рік;
- г) день;
- д) інша відповідь.

5. Які існують види ставок акцизного податку?

- а) адвалорні;
- б) специфічні;

- в) адвалорні, специфічні, адвалорні та специфічні одночасно;
- г) адвалорні та специфічні одночасно;
- д) інша відповідь.

Навчальні завдання

Задача № 1. Вартість пляшки горілки 100 грн. Обґрунтувати нарахування акцизного податку з роздрібною торгівлі алкоголем при її реалізації.

Розв'язання

Базою оподаткування з роздрібного акцизного податку є вартість (з ПДВ та без урахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів) підакцизних товарів, що реалізовані відповідно до пп. 213.1.9 ПКУ. Це зазначено у пп. 214.1.4 ПКУ. Виходячи з цієї норми, роздрібний акциз обчислюється з вартості реалізованих підакцизних товарів з урахуванням ПДВ. Водночас база обкладення ПДВ операцій з постачання товарів/послуг визначається, виходячи з їх договірної вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів, крім, зокрема, роздрібного акцизного податку (п. 188.1 ПКУ). Тобто до бази оподаткування ПДВ сам «роздрібний» акциз не включається.

Таким чином, сума податкового зобов'язання з роздрібного акцизного податку обчислюється за формулою: Роздрібний акциз = ФРЦ / 105 x 5, де: ФРЦ — фактична роздрібна ціна (ціна у фіскальному чеку) з урахуванням ПДВ та нарахованого на цю ціну акцизного податку.

Сума податкового зобов'язання з ПДВ становить (листи ДФСУ від 26.01.2016 р. №1390/6/99-99-19-03-02-15 та від 02.03.2016 р. № 4702/6/99-99-19-03-02-15): ПДВ = (ФРЦ – Роздрібний акциз) / 120 x 20.

1. Сума податкового зобов'язання з роздрібного акцизного податку: Роздрібний акциз = $100 / 105 \times 5 = 4,76$ грн;

2. Сума податкового зобов'язання з ПДВ: ПДВ = $(100 - 4,76) / 120 \times 20 = 15,87$ грн.

ТЕМА 12. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

12.1. Застосовання спрощеної системи оподаткування суб'єктами господарювання.

12.2. Порядок визначення доходів та їх склад єдиного податку першої-третьої груп.

12.3. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи.

12.4. Ставки єдиного податку та податковий (звітний) період.

Ключові терміни: спрощена система оподаткування суб'єктами господарювання, об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку, ставки єдиного податку та податковий (звітний) період.

Питання для обговорення

1. Як застосовується спрощена система оподаткування для суб'єктів господарювання?
2. Охарактеризуйте групи платників єдиного податку
3. В якій формі платники єдиного податку першої-третьої груп повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари?
4. Що є доходом платника єдиного податку?
5. Як визначається дохід при продажу основних засобів юридичними особами-платниками єдиного податку?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Спрощена система оподаткування застосовується:

- а) за порадою Державної фіскальної служби;
- б) примусово;
- в) за розпорядженням органів місцевої влади;
- г) самостійно;
- д) інша відповідь.

2. Спрощена система оподаткування передбачає сплату:

- а) тільки єдиного податку;
- б) податків, передбачених ПКУ;
- в) зборів, передбачених ПКУ;
- г) усі відповіді вірні;

д) інша відповідь.

3. На скільки груп поділяються суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності єдиного податку:

а) 2;

б) 4;

в) 6;

г) 3;

д) інша відповідь.

4. Максимальний річний обсяг доходу платників єдиного податку першої групи не перевищує:

а) 200000 гривень;

б) 150000 гривень;

в) 300000 гривень;

г) 350000 гривень;

д) інша відповідь.

5. Максимальний річний обсяг доходу платників єдиного податку другої групи не перевищує:

а) 2000000 гривень;

б) 2500000 гривень;

в) 1500000 гривень;

г) 350000 гривень;

д) інша відповідь.

Навчальні завдання

Задача № 1. Проаналізуємо на умовному прикладі, за яких умов діяльності та отриманих результатів сільгоспідприємствам буде вигідна та чи інша система оподаткування. За основу візьмемо три сільгоспідприємства з однаковою площею земельних ділянок, однаковим видом діяльності (виращування пшениці), однаковою урожайністю, але різними показниками отриманого прибутку.

Вихідні дані: площа сільгоспугідь – 1000 га; НГО 1 га пашні – 35000 грн; урожайність – 35 ц/га; ринкова вартість пшениці без ПДВ – 400 грн/ц, крім того ПДВ – 80 грн; податкові зобов'язання з ПДВ, нараховані при реалізації пшениці, – 2800000 грн (35000 ц x 80 грн). Сума витрат, понесена на виращування пшениці, у кожного підприємства різна (див. таблицю). На підставі цих даних розрахуємо суму податків, яку

кожне підприємство сплатить на тій чи іншій системі оподаткування.

Таблиця 2. Сплата податків підприємствами на різних системах оподаткування. (грн.)

Показники	Підприємство А	Підприємство Б	Підприємство В
1	2	3	4
Показники діяльності			
Валовий збір	35000 ц (1000 га x 35 ц)	35000 ц (1000 га x 35 ц)	35000 ц (1000 га x 35 ц)
Виручка від реалізації за рік	14000000 (35000 ц x 400)	14000000 (35000 ц x 400)	14000000 (35000 ц x 400)
Витрати за рік	9000000	11500000	13200000
Прибуток (ряд. 2290 Звіту про фінрезультати)	6000000 (14000000 - 9000000)	2500 000 (14000000 - 11500000)	800000 (14000000 - 13200000)
Рентабельність (відношення прибутку до загальної суми витрат)	66,67 % (6000000 : 9000000 x 100)	21,7 % (2500000 : 11500000 x 100)	6,06 % (800000 : 13200000 x 100)
Податкові зобов'язання з ПДВ	2800000	2800000	2800000
Податковий кредит	1800000	2300000	2640000
Податкове навантаження на загальній системі оподаткування			
Сума податку на прибуток	1080000 (6000000 x 18 %)	450000 (2500000 x 18 %)	144000 (800000 x 18 %)
Сума ПДВ до сплати в бюджет	1000000 (2800000 - 1800000)	500000 (2800000 - 2300000)	160000 (2800000 - 2640000)
Сума податків, усього	2080000	950000	304000
Податкове навантаження на ЄП (четверта група)			
Сума ЄП	285000 (1000 га x 30000 x 0,95/100)	285000 (1000 га x 30000 x 0,95/100)	285000 (1000 га x 30000 x 0,95/100)
Сума ПДВ до сплати	1000000 (2800000 - 1800000)	500000 (2800000 - 2300000)	160000 (2800000 - 2640000)
Сума податків, усього	1285000	785000	445000
Податкове навантаження на ЄП (третя група, ставка 3 %)			
Сума ЄП	420000 (14000000 x 3%)	420000 (14000000 x 3%)	420000 (14000000 x 3%)
Сума ПДВ до сплати	1000000 (2800000 - 800000)	500000 (2800000 - 2300000)	160000 (2800000 - 2640000)
Сума податків, усього	1420000	920000	580000
Податкове навантаження на ЄП (третя група, ставка 5 %)			
Сума ЄП	700000 (14000000 x 5 %)	700000 (14000000 x 5 %)	700000 (14000000 x 5 %)

Як бачимо, загальна система оподаткування вигідна підприємству В, тобто підприємству з невисокою рентабельністю.

Третя група одинників зі ставкою 5 % однозначно доцільна неплатникам ПДВ, особливо з високою рентабельністю. У нашому випадку це підприємства А і Б. Тим більше що платники ЄП не несуть витрат на сплату земельного податку.

Третя група одинників зі ставкою 3 % найменш вигідна підприємствам з нашого прикладу. Хіба що може стати у пригоді, якщо підприємство з якихось причин не може перебувати в четвертій групі (наприклад, частка сільгоспвиробництва менше 75 %). Тоді ця група одинників більше підходить високорентабельним підприємствам, ніж загальна система.

Отже, четверта група одинників найбільш вигідна сільгоспідприємствам (особливо високорентабельним). Якщо всі наші підприємства – платники ПДВ, цей варіант підходить підприємствам А і Б.

Загальна система оподаткування вигідна низкорентабельним (менше 15 %) або збитковим сільгоспідприємствам. Але ця система може бути невигідна для підприємств, у власності яких є багато землі, адже доведеться нести додаткові витрати на сплату земельного податку, від якого звільнені платники ЄП третьої та четвертої груп.

Третя група одинників підходить високорентабельним підприємствам. При виборі ЄП (ставка 3 % або 5 %) теж необхідно враховувати норму рентабельності, адже високорентабельним підприємствам вигідніше сплачувати ЄП за ставкою 5 % і не бути платником ПДВ. У цьому випадку, звичайно, слід зважити на особливості ведення діяльності. Так, якщо ви працюєте з контрагентами – платниками ПДВ, то їх не потішить те, що ви відмовляєтеся від статусу платника ПДВ, і вони можуть припинити договірні відносини з вашим підприємством. ЄП з умовою реєстрації платником ПДВ (ставка податку 3 %) вигідний для високорентабельних підприємств, яким за умовами роботи з контрагентами потрібно бути платником ПДВ.

Четверта група єдинників більш вигідна підприємствам із невеликою кількістю землі і значними доходами (прибутком) (високорентабельним підприємствам), оскільки сума ЄП залежить тільки від площі сільгоспугідь та їх НГО і не залежить від результатів діяльності (суми отриманого прибутку). Наприклад, тим, які спеціалізуються на тваринництві чи птахівництві, адже ця галузь не передбачає використання великої площі сільгоспугідь. Також необхідно пам'ятати, що фізособи, які здають земельні ділянки сільгосппризначення в оренду єдинникам четвертої групи, звільнені від сплати земельного податку. А це досить важливо для сільгоспідприємств. Адже на практиці вони погоджуються компенсувати своїм орендодавцям витрати на сплату земельного податку. Тобто перебування на загальній системі та в третій групі єдинників може збільшити витрати на компенсацію земельного податку орендодавцям.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-14. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> (дата звернення 08.07.2019).
2. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 р. № 755-IV. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) (дата звернення 10.07.2019).
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. № 851-IV. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) (дата звернення 14.07.2019).
4. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05 жовтня 2017 р. № 2155-VIII. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > laws > show (дата звернення 14.07.2019).
5. Закон України «Про страхування» від 07 березня 1996 р. № 85/96-ВР. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) (дата звернення 16.07.2019).
6. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-17. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 10.07.2019).
7. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 15.07.2019).
8. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > (дата звернення 20.07.2019).
9. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > (дата звернення 22.07.2019).
10. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > (дата звернення 24.07.2019).
11. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > (дата звернення 28.07.2019).
12. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) > (дата звернення 30.07.2019).
13. Волковець Т.В. Наукові підходи до визначення складових елементів податкового механізму / Т.В. Волковець // Економічний форум. – 2015. – № 1. – С. 193-198.

14. Заклекта-Берестовенко О.С. Податкова політика в системі економічної політики держави / О. С. Заклекта-Берестовенко // Ефективна економіка. – 2014. – №3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> (дата звернення 28.07.2019).

15. Ісаєва Н. К. Організаційно-правові засади реалізації податкової політики держави / Н. К. Ісаєва // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2013. – Вип. 61. – С. 425–429.

16. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Податкова система» для студентів за напрямками 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання / О.В. Брежнева-Єрмоленко, Кам'янське: ДДТУ, 2017. – 67с.

17. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Нвчальний посібник. / під ред. Д-ра екон. наук, проф.. Іванова Ю.Б., д-ра екон. наук, проф.. Майбурова І.А. – Х.: ВД «Інжек», 2010. – 492 с.

18. Податкова політика України : навч. посіб. / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника. – К. : Знання України, 2010. – 505 с.

19. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.

20. Податкова система: навчальний посібник / О. П. Зоря / – Запоріжжя: ФОП Мокшанов В. В., 2019. – 172 с.

21. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

22. Руденко Ю.М. Сутність податкової політики держави а вплив громадянського суспільства на її виробництво та реалізацію / Ю.М. Руденко // Державне управління. – 2017. – №3 (59). – С. 94–99.

23. Тюріна М.М. Ефективність податкової політики України в рамках інтеграційних процесів / М.М. Тюріна // Економіка та суспільство. – 2018. – № 18. – С. 213–218.

24. Удяк В. Особливості правового регулювання податкової політики як методу державного регулювання економіки: підходи та перспективи / В. Удяк // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 2. – С. 77-83.